

राज्यातील किमान आधारभूत खरेदी किंमत
योजनेंतर्गत बारदाना खरेदीसाठी समिती गठित
करणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक:- सपस-२०२५/प्र.क्र.१८३/२४-स
मंत्रालय विस्तार, मुंबई -४०० ०३२
दिनांक :- १० ऑक्टोबर, २०२५

संदर्भ:- प्रधान सचिव (सहकार व पणन) यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित दिनांक
०७.१०.२०२५ रोजीची बैठक

प्रस्तावना:-

केंद्र सरकारच्या PM-AASHA अंतर्गत शेतमालाच्या खरेदीसंदर्भात केंद्रीय कृषी व शेतकरी कल्याण मंत्रालयाने ऑक्टोबर २०१८ मध्ये मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या आहेत. सदर मार्गदर्शक सूचनांनुसार राज्यात किमान आधारभूत योजना (Price Support Scheme) अंतर्गत एकूण कृषी उत्पादनाच्या २५ टक्के उत्पादन हमीभाव दराने खरेदी करण्यात येते. सदरहू योजनेअंतर्गत केंद्र शासनाच्या नाफेड व एनसीसीएफ या नोडल एजन्सीद्वारा राज्यस्तरीय नोडल संस्थांमार्फत खरेदी प्रक्रिया राबविण्यात येते.

हंगाम २०२४-२५ मध्ये सोयाबीनची मोठ्याप्रमाणात खरेदी झाल्याने बारदाना पुरवठा अपुरा झाला होता. त्यामुळे, पुर्वनुभव लक्षात घेता, खरेदी प्रक्रीया काही कालावधीसाठी मंदावली होती त्याचा परिणाम शेतकऱ्यांच्या अर्थकरणावर झाला. पुर्वानुभव विचारात घेता आगामी हंगामापासून बारदाना पुरवठा सुरळित व्हावा या उद्देशातून महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ यांच्यामार्फत राज्यशासनाच्यावतीने बारदाना उपलब्ध करून देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. त्यानुसार, बारदाना खरेदी प्रक्रीया राबविण्यासाठी खरेदी समिती गठित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील खरीप व रब्बी हंगाम २०२५-२६ या वर्षाकरीता बारदाना खरेदीच्या प्रयोजनार्थ विभागाची खालीलप्रमाणे समिती गठित करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	अधिकारी	पद
१	मा. मंत्री (पणन)	अध्यक्ष
२	प्रधान सचिव (सहकार व पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
३	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ, मुंबई	सदस्य
४	सह सचिव (पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
५	पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य
६	राज्य प्रमुख, नाफेड, (तांत्रिक तज्ञ)	निमंत्रित
७	शाखा व्यवस्थापक, एनसीसीएफ, मुंबई	निमंत्रित
८	कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ, पुणे	सदस्य सचिव

०२. उपरोक्त प्रमाणे निश्चित करण्यात आलेल्या समितीची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे असेल:-

➤ **समितीची कार्यकक्षा :-**

- १) निविदा प्रक्रियेच्या अनुषंगाने उद्योग विभागाच्या दि. १ डिसेंबर, २०१६ रोजीच्या शासन निर्णयात नमूद तरतूदीनुसार कार्यवाही करणे.
- २) निविदा प्रक्रियेचा कालावधी सुनिश्चिती करणे.
- ३) निविदा प्रक्रियेद्वारे प्राप्त ०प्रस्ताव यांची छाननी करून शासनास मान्यतेसाठी शिफारस करेल.
- ४) पात्र निविदाकार योग्यरित्या वितरण करील याबाबत समिती देखरेख करेल.
- ५) खरेदी प्रक्रियेचा निधी उपलब्धतेबाबत शासनाकडे शिफारस करेल
- ६) सदर खरेदी प्रक्रियेत प्रशासकीय / तांत्रिक अडचणी उद्भवल्यास त्याबाबत उद्योग संचालनालयाशी समन्वय साधून यावर उपाय योजना करणे.
- ७) निविदा प्रक्रियेमध्ये समाविष्ट करण्याबाबतच्या अटी व शर्ती निश्चित करणे.

➤ **समितीचा कार्यकाल :-**

सदर समितीचा कार्यकाल प्रत्येक खरेदी हंगामावेळी अस्तित्वात असेल. अथवा शासनाचे पुढील आदेश होईपर्यंत.

०३. उपरोक्त संदर्भाधिन बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार बारदाना खरेदीची निविदा प्रक्रिया महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ यांच्यामार्फत राबविण्यात यावी. तसेच खरेदीकरीता आवश्यक असणारा निधी महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ यांनी त्यांच्याकडे असणाऱ्या स्वनिधीतून खर्च करावा व तदनंतर केलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती नाफेड यांच्याकडून करून घेण्यात यावी.

०४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५१०१०१३२४२०४००२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अनिरुध्द सू.देशपांडे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

- १) मा.मंत्री (पणन) यांचे खाजगी सचिव
- २) प्रधान सचिव (सहकार व पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ३) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मुंबई
- ४) सह सचिव (पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ५) पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ६) कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ, पुणे
- ७) राज्य प्रमुख, नाफेड, (तांत्रिक तज्ञ)
- ८) शाखा व्यवस्थापक, एनसीसीएफ, मुंबई
- ९) निवडनस्ती (२४-स)